

IZDVOJENO MIŠLJENJE

u predmetu P-251/17

Nastavno na odluku u predmetu P-251/17, donesenu na 47. sjednici održanoj 18. travnja 2019., sukladno članku 23. Pravilnika o načinu rada i odlučivanja Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa („Narodne novine“, broj 105/2014) dajem slijedeće izdvojeno mišljenje:

Navedenom odlukom se utvrđuje da je dužnosnik Ante Nazor, ravnatelj Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata povrijedio članak 11. stavak 1. u vezi sa stavkom 4. iste odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“, broj 26/11, 12/12, 126/12, 48/13 i 57/15, u daljnjem tekstu: ZSSI) primivši nedopušteni dar; novčani iznos od 50.000,00 kuna iz proračuna Grada Zagreba po osnovi Nagrade Grada Zagreba, dodijeljene od Gradske skupštine Grada Zagreba na 38. sjednici održanoj 28. travnja 2016.

Moje neslaganje sa navedenom odlukom temelji se na odredbi članka 11. stavka 2. ZSSI-a, a koja odredba propisuje da se ne smatraju darovima, u smislu ovoga Zakona, uobičajeni darovi između članova obitelji, rodbine i prijatelja te državna i međunarodna priznanja, odličja i nagrade. Kako se u zakonom propisanim slučajevima takvo „darivanje“ ne smatra darom u smislu ZSSI-a, tada se *in concreto* ne primjenjuje niti odredba stavka 4. citirane odredbe, a koja propisuje zabranu primanja dara u novcu, bez obzira na iznos te vrijednosnicu ili dragocjenu kovinu. Tumačenje po kojemu se nagrada dodijeljena od strane predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave smatra nedopuštenim darom, jer ista nije državna nagrada ili nagrada od strane međunarodne organizacije smatram restriktivnim i usko jezičnim. Slijedom takvog tumačenja bilo bi dozvoljeno da dužnosnik primi nagradu od primjerice predsjednice države ili određene međunarodne organizacije, a nagrada od strane primjerice predstavničkog tijela lokalne jedinice bila bi zabranjena. Uporište za takvo tumačenje nalazi se u činjenici da zakonodavac to nije izričito naveo u pravnoj normi te je i zauzeto takvo stajalište u praksi Povjerenstva u predmetima P- 237/17 i M- 65/17. Mišljenja sam da isto tumačenje nije u skladu sa duhom citirane odredbe te ciljem i svrhom koja se ZSSI-em želi postići, a to je sprječavanje sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti te sprječavanje privatnih utjecaja na donošenje odluka u obnašanju javnih dužnosti. Iščitavanjem odredbe stavka 2. članka 11. proizlazi da članovi obitelji, rodbina i prijatelji predstavljaju krug osoba od kojih dužnosnik može primiti dar iz stavka 3. i 4., jer se time opravdano smatra da ti darovi neće utjecati na nepristranost dužnosnika u obavljanju javne dužnosti, a jer se u biti radi o osobama s kojima je dužnosnik ionako povezan, pa samim time primitak dara od tog kruga osoba neće biti događaj koji će dužnosnika dovesti u potencijalni sukob interesa. U odnosu na državna i međunarodna priznanja i nagrade primitak kojih je dozvoljen držim opravdanim, jer se radi o subjektima koji po svojoj naravi djeluju u javnom interesu, pa u odnosu dužnosnika i tih tijela/institucija nema privatnog interesa, pa samim time niti utjecaja na dužnosnikovu nepristranost.

Stoga sam mišljenja da je namjera zakonodavca bila priznanja, odličja i nagrade od strane javnih tijela isključiti od pojma dara te da neovisno o tome što se jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izrijeком ne navode u toj odredbi, nagrade dobivene od tih javnih tijela također treba podvesti pod stavak 2. članka 11. ZSSI-a, a imajući u vidu svrhu i cilj pravne norme.

Kada bi pak i prihvatili tumačenje po kojem dužnosnik ne može primiti dar od predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, jer to nije izričito propisano stavkom 2. članka 11. ZSSI-a, pa isti predstavlja dar u novcu sukladno stavku 1. navedene odredbe, potrebno bi bilo utvrditi u svakom pojedinom slučaju na koji način ta nagrada dužnosnika dovodi ili može dovesti u odnos zavisnosti ili kod njega stvoriti obvezu prema darovatelju, a sve to u kontekstu odredbe članka 2. i stavka 2. članka 1. ZSSI-a. Navedenu vezu i odnos u slučaju kada je darovatelj javno tijelo smatram da je izuzetno otežano utvrditi, pa i stoga ne vidim argumente da se nagrada od strane javnog tijela (Gradske skupštine Grada Zagreba) smatra nedopuštenim darom.

U konkretnom slučaju, a iz naprijed navedenih razloga, zaključujem i zastupam stajalište da se nagrada koju dužnosniku dodjeljuje predstavničko tijelo lokalne jedinice ne podrazumijeva darom u smislu stavka 2., jer su iz definicije dara propisane stavkom 1. članka 11. isključena državna i međunarodna priznanja, odličja i nagrade, dakle javna priznanja. Time smatram da bi dužnosnik imao pravo primiti takvu nagradu uključujući i određeni novčani iznos kao sastavni dio nagrade i da to nije nedopušteni dar u smislu članka 11. stavka 4. ZSSI-a.

Napominjem da ovim mišljenjem ne polemiziram niti razmatram niti ocjenjujem zakonitost postupka, pa time niti osnovanost ili opravdanost da se na temelju kriterija propisanih Odlukom o javnim priznanjima Grada Zagreba („Službeni glasnik Grada Zagreba“, broj 4/00, 8/02, 1/04, 20/04, 18/06, 16/09, 3/10, 3/14, 16/14, 11/15 i 15/15) dužnosniku Anti Nazoru dodijeli Nagrada Grada Zagreba.

Dužnosnici u obavljanju javnih poslova ostaju zabilježeni svojim javnim djelovanjem te s obzirom na prirodu dužnosti koju obavljaju podložni su javnoj kritici, ali i pohvali. Stoga dodjelu javnih priznanja i javnih nagrada treba promatrati u kontekstu onih primjera koji su svojim djelovanjem inspirirali i potakli druge na izvrsnost i pomicanje vlastitih granica.

Aleksandra Jozić-Ileković, dipl. iur.

U Zagrebu, 18. travnja 2019.